

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua e literatura: Español

Materia	Lingua e literatura: Español			
Código	P02G110V01507			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Rodríguez Vega, María Regina			
Profesorado	Rodríguez Vega, María Regina			
Correo-e	xinavega@uvigo.es			
Web	http://https://uvigo.academia.edu/XinaVega			
Descrición xeral	Pretendemos que o alumnado adquira unha boa competencia lingüística e literaria do español e para alcanzar este obxectivo traballaremos as destrezas que entran en xogo no proceso comunicativo: a capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Competencias

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C46	Comprender o paso da oralidad á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C51	Adquirir formación literaria e en especial coñecer a literatura infantil.
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
1. Comprende e sabe interpretar os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	B1 B2	C28	D7 D13 D15 D16
2. Coñece as bases teóricas dos currículos de excelencia educativa e é quen dunha valoración crítica dos deseños curriculares españois.	B11	C28	D7 D9 D13 D15 D16
3. Coñece, respecta e promove a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa, e é quen de contribuír á planificación e xestión críticas de tal diversidade.	B11	C48	D7 D12 D16
4. Recoñece a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e comunicativas.	B1 B2 B6	C4 C42	D7
5. Valora a importancia do traballo en equipo e asume a súa cota de responsabilidade.		C29	D7 D9 D13 D16
6. Mellora as destrezas básicas de lectura, escritura e especialmente da comunicación oral, en canto compoñentes esenciais, ao lado do cálculo, das competencias clave e ferramentas precisas para reforzar a educación e o rendemento do profesorado.	B11	C43 C44 C46 C49	D3 D15
7. Sabe expresarse en español con fluidez e precisión e pode facer un uso flexible de dito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	B11	C43 C44 C46 C49	D3 D15
8. Comprende o paso da oralidade á escritura e coñece e sabe usar os diferentes rexistros e usos da lingua.	B6	C43 C44 C46 C49	D3 D15
9. É quen de comprender unha ampla variedade de textos extensos, así como de recoñecer neles sentidos implícitos e facer valoracións críticas.	B11	C43 C44 C51	D1 D7 D13 D15
10. É quen de interpretar e de construír textos sobre temas de certa complexidade desde o respecto ás normas de xénero de discurso, de tipos de texto e desde as esixencias de claridade, de coherencia, de cohesión e cunha elocutio axeitada aol contexto.	B6 B11	C43 C44 C51	D1 D7 D13 D15 D16
11. Adquire formación literaria, con especial atención ao papel e ao uso da literatura na educación infantil.	B2	C46 C51	D1 D13 D15
12. Coñece e aplica creativamente os conceptos básicos de análise literaria aos xéneros máis utilizados na educación infantil.	B11	C28 C46 C51	D7 D13 D15
13. Utiliza, se a situación o require, soportes non verbais que complementen a súa exposición (TIC, audiovisuais...).	B2 B6 B7 B11	C28 C49	D5 D7 D16

Contidos

Tema	
1. Principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación, con especial atención á comunicación oral.	1.1. Da competencia lingüística á competencia comunicativo-textual. 1.2. O estatuto da linguaxe nos currículos de educación infantil e o novo contexto normativo establecido pola LOMCE e os desenvolvementos curriculares de educación primaria. 1.3. As destrezas básicas da linguaxe. Comunicación oral, lectura e escritura.

2. Interpretación e construción de textos desde o español, sobre todo de textos do ámbito académico, dos medios de comunicación social e da produción literaria	<p>2.1. O texto como unidade básica da lingüística. As tipoloxías textuais. Caracterización e tipoloxía básica dos textos literarios, dos textos académicos e dos textos xornalísticos</p> <p>2.2. Principios básicos para a interpretación e construción de textos académicos, con especial atención á exposición e á argumentación.</p> <p>2.3. A competencia lectora de textos literarios como fonte de desenvolvemento integral e harmónico dos aspectos intelectuais, afectivos e sociais da persoa.</p> <p>2.4. Estrutura e análise pragmática, narratolóxica e lingüística da narrativa infantill.</p>
3. Unidade e variedade do español: estándar, sociolectos e rexistros	<p>3.1. A arquitectura da lingua: dialectos, niveis e estilos. O correcto como norma idiomática de cada modo de falar. O español común e o español estándar.</p> <p>3.2. A variación social da Lingua Española. Prácticas de análises e comentario</p> <p>3.3. Os rexistros ou niveis de fala. O denominado argot común. Prácticas de análises e comentario.</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	3	2	5
Traballo tutelado	10	30	40
Resolución de problemas de forma autónoma	20	15	35
Presentación	2	14	16
Lección maxistral	15	7	22
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	30	32

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Resolución de dúbidas. Consultas e seguimento dos traballos.
Traballo tutelado	Técnicas grupales participativas. Exames
Resolución de problemas de forma autónoma	Lecturas e documentación sobre os traballos que se van realizar. Lectura dunha obra literaria. Preparación da materia e dos exames
Presentación	Os alumnos farán unha exposición oral dun traballo en grupo.
Lección maxistral	Metodoloxía expositiva

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Durante o período lectivo estableceranse varias sesións de tutoría grupal co fin de resolver dúbidas. No caso de establecerse a docencia non presencial o alumnado poderá establecer sesións de tutoría, con concertación previa, a través de email, videoconferencia a través do Campus Remoto ou mediante o foro de Moovi.
Probas	Descrición
Exame de preguntas de desenvolvemento	A profesora ofrecerá os materiais axeitados e responderá ás dúbidas que se presenten na preparación das probas tanto en titorías virtuais como presenciais.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballo tutelado	Traballos e actividades propostos polos docentes.	40	B6 B11	C42 C44	D1 D3 D7

Presentación	Elaboración e exposición dun traballo extenso. Na exposición valoraranse tanto os contidos como a exposición oral.	20	B6 B11	C43 C44 C49	D1 D7 D9
Lección maxistral	Valorarase a participación habitual do estudantado nas sesións expositivo participativas	10	B6 B11	C43 C44 C49	D1 D7 D9
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación das competencias adquiridas mediante respostas a cuestións teórico-prácticas dotadas de relevancia no programa	30	B6	C44 C46 C51	D1 D3 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación continua: para poder seguir esta avaliación cómpre asistir ao 80% mínimo das horas. A participación activa será tida en conta. Ademais, a avaliación consistirá na realización dos traballos estipulados pola profesora (presentacións e exposicións de traballos, resolución de problemas ou exercicios) e da proba de resposta longa. *De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.*

Avaliación única: o alumnado pode presentarse a unha única proba de carácter teórico-práctico. A data deste exame poderá consultarse na páxina web da facultade no apartado "Organización Académica" <http://fcced.uvigo.es/gl/>

2ª Convocatoria. De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

As datas de exame poden consultarse na páxina web da facultade, no apartado "Organización Académica" <http://fcced.uvigo.es/gl/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Montolío, Estrella (coord.), **Manual de escritura académica y profesional (Vol. I): Estrategias gramaticales**, 1, Ariel Letras, 2014

Montolío, Estrella (coord.), **Manual de escritura académica y profesional (Vol. II): Estrategias discursivas**, 1, Ariel Letras, 2014

Moreno Fernández, Francisco, **Las variedades de la lengua española y su enseñanza**, 1, Arco Libros, 2010

COLOMER, TERESA, **Introducción a la literatura infantil y juvenil actual**, Síntesis, 2010

Cassany, Daniel et al., **Enseñar lengua**, 7, Grao, 2003

BIGAS ,M. e CORREIG, M, **Didáctica de la lengua en la educación infantil**, 1, Síntesis, 2008

Real Academia Española, **Libro de estilo de la lengua española: según la norma panhispánica**, espasa, 2018

Bibliografía Complementaria

Prado Aragonés, Josefina, **Didáctica de la lengua y la literatura para enseñar en el siglo XXI**, 1, La Muralla, 2004

Cerrillo, Pedro C., **LITERATURA INFANTIL Y JUVENIL Y EDUCACION LITERARIA: HACIA UNA NUEVA ENSEÑANZA DE LA LITERATURA**, 1, Octaedro, 2007

Cortés Rodríguez, Luis, **Comentario pragmático de comunicación oral**, 1, Arco libros, 2008

COLOMER, T. et al., **Narrativas literarias en educación infantil y primaria**,

, Estrella Montolío, **Cosas que pasan cuando conversamos**, ariel, 2020

José Antonio Millán González, **Perdón imposible: Guía para una puntuación más rica y consciente**, ariel, 2015

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Didáctica da lingua e a literatura infantil/P02G110V01404

Lingua española/P02G120V01303

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o

profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

* Metodoloxías docentes que se modifican

Metodoloxía expositiva: as exposicións teóricas se desenvolverán a través do campus remoto. Será posible consultar as gravacións das sesións na plataforma de teledocencia Faitic.

Traballo autónomo: se establecerán cuestionarios regulares en moodle.

Presentación oral: a exposición oral do traballo de curso poderá ser realizada polo alumnado a través do Campus Remoto. En previsión de posibles problemas de conexión, o alumnado poderá enviar a súa exposición gravada.

Traballo tutelado: estableceranse sesións virtuais a través do Campus remoto e Moovi para supervisar os traballos monográficos do alumnado. O alumnado enviará os seus traballos e recibirá as correccións por vía telemática.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

O alumnado poderá establecer con concertación previa titorías telemáticas mediante videoconferencia, acceso a despacho virtual ou foro de Moovi. Tamén será posible establecer unha comunicación constante coa profesora mediante correo electrónico.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Se marcará un manual esencial como lectura obrigatoria da materia. Así mesmo haberá un conxunto de artigos científicos de lectura obrigada para o alumnado.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Traballo tutelado. Pasa do 40 por cento ao 45% da nota global.

* Probas pendentes que se manteñen

Exame: 30%

Presentación: 20%

participación: 5%

...

* Probas que se modifican

A observación do grao de participación do alumnado nas sesións deixa de ser avaliable. No seu lugar se comprobará a regularidade de conexión e/ou interacción nos foros habilitados. A porcentaxe variará do 10% (participación do alumnado nas sesións expositivo-participativas) ao 5% (regularidade de conexión e correcto seguimento).

* Novas probas

Realizaranse cuestionarios en moodle en relación coas lecturas obrigatorias.

* Información adicional

O exame previsto para a materia realizarase de forma síncrona por vía telemática.
